

The Holy See

*Przemówienie Ojca Świętego Benedykta XVI
do uczestników sesji plenarnej
Międzynarodowej Komisji Teologicznej*

Piątek, 5 grudnia 2008

*Czcigodni bracia w biskupstwie i kapłaństwie,
szanowni profesorzy,
drodzy współpracownicy!*

Z prawdziwą radością przyjmuję was, kończących obrady na dorocznej sesji plenarnej, która tym razem zbiega się z zakończeniem siódmego pięciolecia od powołania do życia Międzynarodowej Komisji Teologicznej. Pragnę przede wszystkim serdecznie podziękować za wyrazy szacunku, które w imieniu wszystkich przekazał mi w przemówieniu powitalnym abp Luis Francisco Ladaria Ferrer, sekretarz generalny Międzynarodowej Komisji Teologicznej. Podziękowania składam także wam wszystkim, którzy w ostatnich pięciu latach poświęciliście swe siły naprawdę cennej pracy dla Kościoła oraz dla tego, którego Pan powołał do pełnienia posługi Następcy Piotra.

Prace prowadzone przez Międzynarodową Komisję Teologiczną w tym siódmym pięcioleciu wydały już – jak wspomniał abp Ladaria Ferrer – konkretny owoc, w postaci opublikowanego dokumentu *Nadzieja zbawienia dla dzieci, które umierają bez chrztu*, a przygotowany jest inny ważny dokument – *W poszukiwaniu etyki uniwersalnej. Nowe spojrzenie na prawo naturalne*, który musi być jeszcze poddany ostatnim procedurom przewidzianym przez przepisy Statutów Komisji, zanim zostanie definitywnie zatwierdzony. Jak już mówiłem o tym wcześniej potwierdzam konieczność i pilność tworzenia w obecnej sytuacji w kulturze oraz we wspólnocie społeczno-politycznej warunków koniecznych do pełnego uświadomienia niezbywalnej wartości naturalnego prawa moralnego. Również dzięki studiom, jakie podjęliście nad tym podstawowym zagadnieniem, okaże się jasno, że prawo naturalne jest dla każdego prawdziwą gwarancją życia w wolności, poszanowania godności osobistej, poczucia, że jest chroniony przed wszelką manipulacją natury ideologicznej oraz nadużyciami ze strony kierujących się prawem silniejszego. Wszyscy dobrze

wiemy, że w kształtowanym przez nauki ścisłe świecie, metafizyczne pojęcie prawa naturalnego jest niemal nieobecne, niezrozumiałe. Tym bardziej, ponieważ dostrzegamy jego zasadnicze znaczenie dla naszych społeczeństw, dla życia ludzkiego, trzeba to pojęcie na nowo przedstawiać i wyjaśniać w kontekście naszego sposobu pojmowania a mianowicie fakt, że w samej istocie ludzkiej zawarte jest przesłanie moralne oraz wskazanie dla rozwiązań prawnych.

Jeżeli chodzi o trzecie zagadnienie – «Sens i metoda teologii», które było w tym pięcioleciu szczególnym przedmiotem waszych prac, pragnę podkreślić jego wagę i aktualność. W społeczeństwie «planetarnym», jakie powstaje w dzisiejszych czasach, opinia publiczna oczekuje od teologów przede wszystkim promowania dialogu między religiami i kulturami, wnoszenia wkładu w rozwój etyki, której zasadniczymi punktami odniesienia byłyby pokój, sprawiedliwość, ochrona środowiska naturalnego. A są to rzeczywiście dobra podstawowe. Lecz teologia zawężona do tych szlachetnych celów utraciłaby nie tylko własną tożsamość, lecz sam fundament tych dóbr. Jak wskazuje już jej nazwa, pierwszym priorytetem teologii jest mówić o Bogu, myśleć o Bogu. A teologia nie mówi o Bogu jako o hipotezie naszej myśli. Mówi o Bogu, ponieważ sam Bóg z nami rozmawiał. Prawdziwym zadaniem teologii jest wnikanie w Słowo Boże, staranie się o jego zrozumienie, na ile to możliwe, i pomaganie naszemu światu w zrozumieniu go, by w ten sposób znajdować odpowiedzi na nasze wielkie pytania. W tej pracy okazuje się też jasne, że wiara nie tylko nie jest sprzeczna z rozumem, ale otwiera rozum, poszerza nasz horyzont i pozwala nam znaleźć właściwe odpowiedzi wobec wyzwań różnych epok.

Z obiektywnego punktu widzenia prawdą jest objawienie się Boga w Chrystusie Jezusie, które wymaga jako odpowiedzi posłuszeństwa wiary w jedność z Kościołem i jego Magisterium. Po tym przywróceniu tożsamości teologii, pojmowanej jako systematyczna, metodyczna i poparta argumentami refleksja nad Objawieniem i wiarą, również kwestia metody staje się jaśniejsza. Metoda w teologii nie może być wypracowana jedynie w oparciu o wspólne z innymi naukami kryteria i normy, lecz musi przede wszystkim przestrzegać zasad i norm wynikających z Objawienia i z wiary, z faktu, że Bóg przemówił.

Z subiektywnego punktu widzenia, czyli z punktu widzenia osoby zajmującej się teologią, podstawową cnotą teologa jest dochowywanie posłuszeństwa wierze, pokora wiary otwierającej nasze oczy: pokora ta czyni teologa współpracownikiem prawdy. Dzięki temu nie będzie on mówił o samym sobie. Oczyszczony wewnętrznie przez posłuszeństwo prawdzie, doprowadzi do tego, że sama Prawda, że Pan będzie mógł przemawiać przez teologa i przez teologię. Jednocześnie osiągnie to, że dzięki niemu można będzie nieść prawdę światu.

Z drugiej strony, posłuszeństwo prawdzie nie oznacza rezygnacji z poszukiwań i wysiłku myślenia; przeciwnie, niepokój myśli, którego niewątpliwie nie da się nigdy całkowicie wyciszyć w życiu wierzących, ponieważ również i oni idą drogą poszukiwania i zgłębiania Prawdy, będzie wszak niepokojem, który im towarzyszy i mobilizuje ich w myśleniu o Bogu, i dlatego okaże się owocny. Ufam zatem, że wasza refleksja nad tymi tematami zdoła wydobyć na światło autentyczne zasady

i trwałe znaczenie prawdziwej teologii, by można było coraz lepiej dostrzegać i pojmować odpowiedzi, jakich udziela nam Słowo Boże, a bez których nie możemy żyć mądrze i sprawiedliwie, ponieważ tylko dzięki temu otwiera się uniwersalny, nieskończony horyzont prawdy.

Tak więc moja wdzięczność za wasze zaangażowanie i pracę w Międzynarodowej Komisji Teologicznej w tym pięcioleciu wyraża się zarazem w serdecznych życzeniach na dalszą działalność tego ważnego organu w służbie Stolicy Apostolskiej i całego Kościoła. Wyrażając raz jeszcze uczucia zadowolenia, serdeczności i radości z dzisiejszego spotkania, za wstawiennictwem Najświętszej Dziewicy upraszam Pana o obfitość niebieskiego światła dla waszej pracy i z serca udzielam wam specjalnego błogosławieństwa apostolskiego, obejmującego również drogie wam osoby.

© Copyright 2008 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana